

UNCTAD
DÜNYA YATIRIM
RAPORU
2013

26 Haziran 2013

www.yased.org.tr

UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT

UNCTAD

WORLD
INVESTMENT
REPORT 2013

GLOBAL VALUE CHAINS: INVESTMENT AND TRADE FOR DEVELOPMENT

UNITED NATIONS

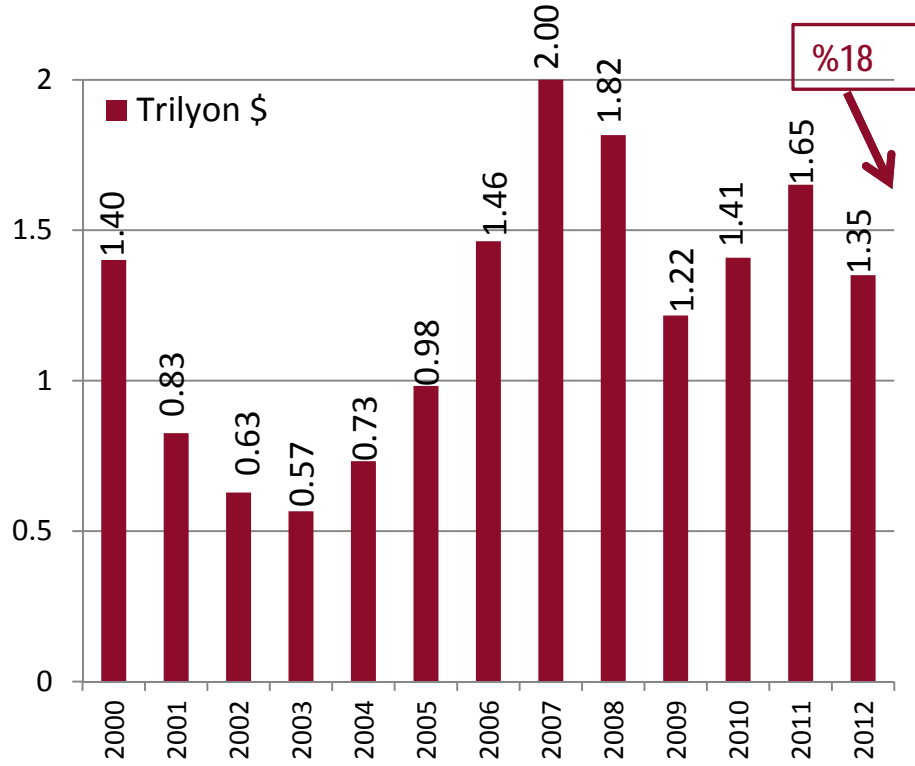
DÜNYA YATIRIM RAPORU

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü - UNCTAD'ın Uluslararası Doğrudan Yatırımlara ilişkin olarak hazırladığı **Dünya Yatırım Raporu** (World Investment Report) Türkiye'de Uluslararası Yatırımcılar Derneği YASED tarafından açıklanmaktadır.

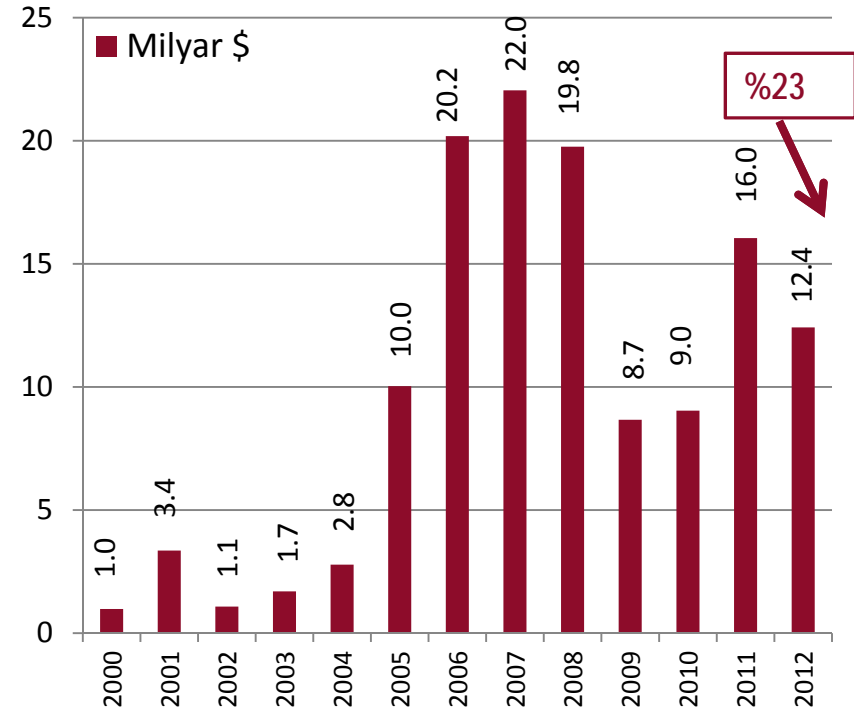
Her yıl uluslararası doğrudan yatırımlardaki trendlere bağlı olarak farklı alt başlık ile çıkan Dünya Yatırım Raporu'nun 2013 yılı alt başlığı küresel ara malı ve hizmet tedarik zincirlerinin yapısını ve ülkelerin bu bağlamda nasıl daha fazla katma değer elde edebileceğini inceliyor: **Küresel Değer Zincirleri**

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

Dünyada Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (2000-2012)

Türkiye'de Uluslararası Doğrudan Yatırımlar (2000-2012)

Dünya genelinde UDY girişleri 2012 yılında bir önceki yıla göre % 18 azalarak 1,35 trilyon dolara düştü.

Türkiye'ye UDY girişleri 2012 yılında bir önceki yıla göre %23 azalarak 12,4 milyar dolara düştü.

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

2012 yılında en fazla uluslararası doğrudan yatırım çeken ülke geçtiğimiz yıl olduğu gibi ABD. Gelişmekte olan ülkeler arasında olan Çin, çektiği 121 milyar dolarlık yatırım ile geçtiğimiz yıl olduğu gibi 2. sırada.

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken İlk 10 Ülke (2012)

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	167,6
2	2	Çin	121,1
3	4	Hong Kong, Çin	74,6
4	5	Brezilya	65,3
5	7	İng. Virjin Adaları	64,9
6	10	İngiltere	62,4
7	6	Avustralya	57,0
8	8	Singapur	56,7
9	9	Rusya Fed.	51,4
10	12	Kanada	45,4

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken Ülkeler (2012)

Türkiye 2012 yılında 12,4 milyar dolarlık giriş ile dünya genelinde en fazla uluslararası doğrudan yatırım çeken 24. ülke oldu.

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	17	Şili	30,3
12	32	İrlanda	29,3
13	18	Lüksemburg	27,9
14	16	İspanya	27,8
15	14	Hindistan	25,5
16	13	Fransa	25,1
17	21	Endonezya	19,9
18	28	Kolombiya	15,8
19	27	Kazakistan	14,0
20	38	İsveç	13,7
24	26	TÜRKİYE	12,4

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

2012 yılında en fazla uluslararası doğrudan yatırım çeken ülke geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Çin oldu. Hong Kong ve Brezilya ise ilk üçte yer alan takip eden diğer ülkeler.

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken Gelişmekte Olan Ülkeler (2012)

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	Çin	121,1
2	2	Hong Kong, Çin	74,6
3	3	Brezilya	65,3
4	4	İng. Virjin Adaları	64,9
5	5	Singapur	56,7
6	6	Rusya Fed.	51,4
7	8	Şili	30,3
8	7	Hindistan	25,5
9	11	Endonezya	19,9
10	15	Kolombiya	15,8

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Çeken Gelişmekte Olan Ülkeler (2012)

Türkiye
gelişmekte
olan ülkeler
arasında 14.
sırada yer
aldı.

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	14	Kazakistan	14,0
12	9	Meksika	12,7
13	18	Arjantin	12,6
14	13	TÜRKİYE	12,4
15	20	Peru	12,2
16	12	S. Arabistan	12,2
17	16	Malezya	10,1
18	17	Kore	9,9
19	22	BAE	9,6
20	21	Tayland	8,6

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM ÇIKIŞLARI

2012 yılında, en büyük uluslararası doğrudan yatırımcılar olarak ABD, Japonya ve İngiltere başta gelirken, gelişmiş ülkeler kaynaklı yatırımlar toplam uluslararası doğrudan yatırımların %65'ini oluşturdu.

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Yapan İlk 10 Ülke (2012)

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	328,9
2	2	Japonya	122,6
3	6	Çin	84,2
4	4	Hong Kong, Çin	84,0
5	3	İngiltere	71,4
6	11	Almanya	66,9
7	12	Kanada	53,9
8	17	Rusya Fed.	51,1
9	13	İsviçre	44,3
10	10	İng. Virjin Adaları	42,4

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM ÇIKIŞLARI

Gelişmekte olan ülkeler 2012 yılında 482 milyar dolarlık dış yatırım ile toplam yatırımların %35'ini oluşturdu.

Bu ülkeler arasında Çin, Hong Kong, Rusya ve Kore dikkati çekiyor. Türkiye ise 2012 yılında 4 milyar dolarlık dış yatırımı ile 36. sıraya yükseldi.

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Yapan Ülkeler (2012)

2012	2011	Ülke	Miktar (Milyar \$)
11	8	Fransa	37,2
12	17	İsveç	33,4
13	16	Güney Kore	33,0
14	9	İtalya	30,4
15	28	Meksika	25,6
16	18	Singapur	23,1
17	21	Şili	21,1
18	19	Norveç	20,9
19	207	İrlanda	19,0
20	30	Lüksemburg	17,3

36	43	TÜRKİYE	4,1
----	----	----------------	------------

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞ STOKLARI

2012 yılı itibari ile toplam uluslararası doğrudan yatırım stoğu 22,8 trilyon dolar olmuştur. ABD, İngiltere ve Hong Kong (Çin) en fazla uluslararası doğrudan yatırım stoğuna sahip ÷lkelerdir.

En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Stoğu Olan İlk 10 ÷lke (2012)

2012	2000	÷lke	Miktar (Milyar \$)
1	1	ABD	3932,0
2	3	İngiltere	1422,4
3	2	Hong Kong, Çin	1321,4
4	4	Fransa	1095,0
5	*	Belçika	1011,0
6	5	Almanya	832,9
7	9	Çin	716,3
8	13	Brezilya	702,2
9	15	Singapur	682,4
10	18	İsviçre	665,6

*2000 yılında Belçika'nın verileri Lüksemburg ile birlikte açıklandığından o yıla ait sıralaması bulunmamaktadır.

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞ STOKLARI

GeliŐmekte olan Őlkeler arasında ise Hong Kong, Çin, Brezilya, Singapur, Rusya ve Meksika en fazla stoğa sahip Őlkelerdir. GeliŐmekte olan Őlkelerin payı %38 iken, TŪrkiye 181 milyar dolarlık stoğu ile 28. sıradadır.

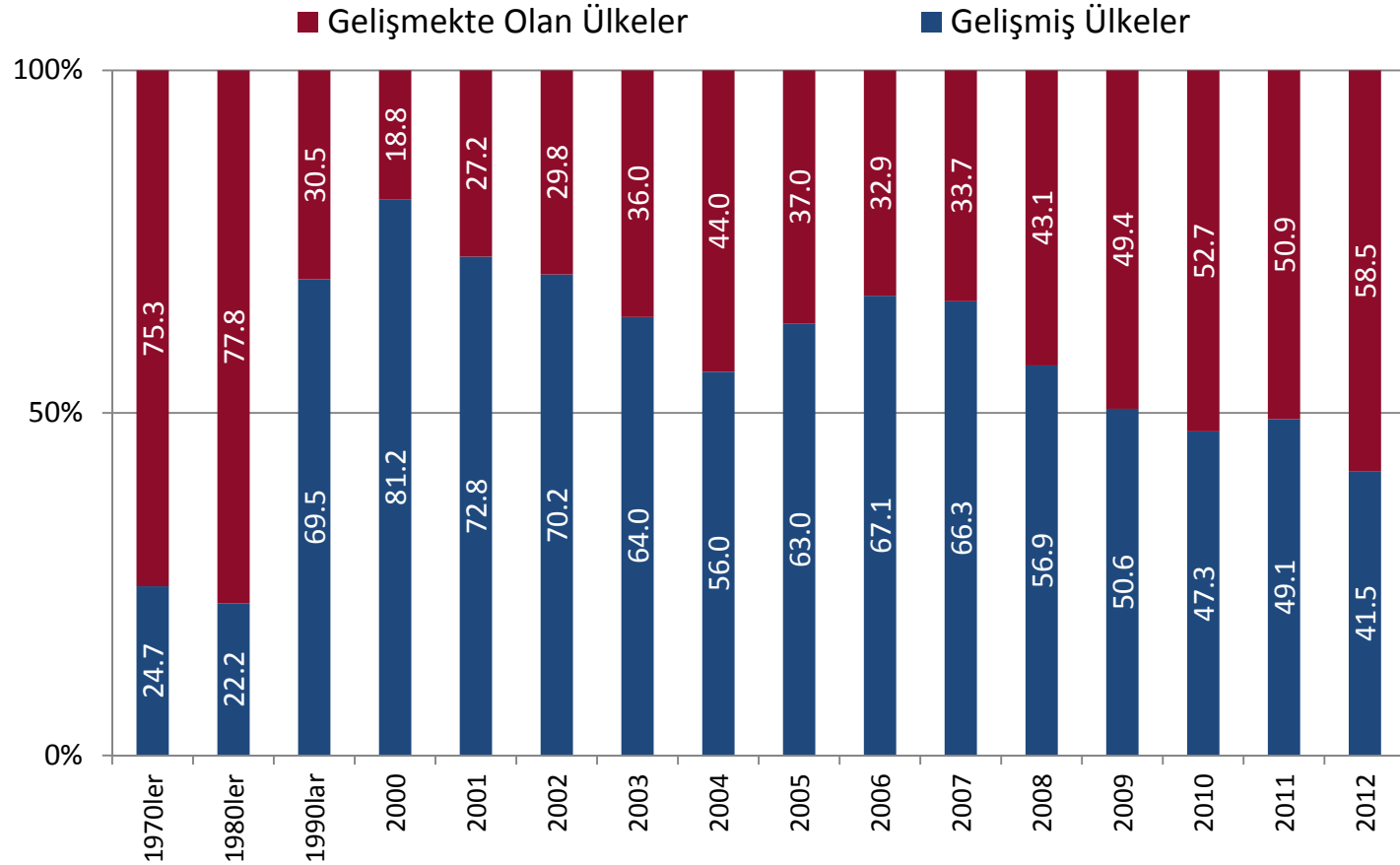
En Fazla Uluslararası Doğrudan Yatırım Stoğu Olan Őlkeler (2012)

2012	2000	Őlke	Miktar (Milyar \$)
11	7	Kanada	637,0
12	10	İspanya	634,5
13	14	Avustralya	610,5
14	6	Hollanda	573,0
15	28	Rusya Fed.	508,9
16	17	İsveç	376,2
17	29	İng. Virjin Adaları	362,9
18	12	İtalya	356,9
19	16	Meksika	315,0
20	11	İrlanda	298,1
28	45	TŪRKİYE	181,1

GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

2010 yılında gelişmekte olan ülkeler ilk kez global yatırımların %50'sinden fazlasını çekmişlerdir, 2011 yılında da bu durum korunmuş, 2012 yılında ise gelişmekte olan ülkeler farkı daha da açmışlardır.

Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldıkları Paylar

BÖLGESEL DAĞILIM

Bölgelerin Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldığı Paylar (2006-2012)

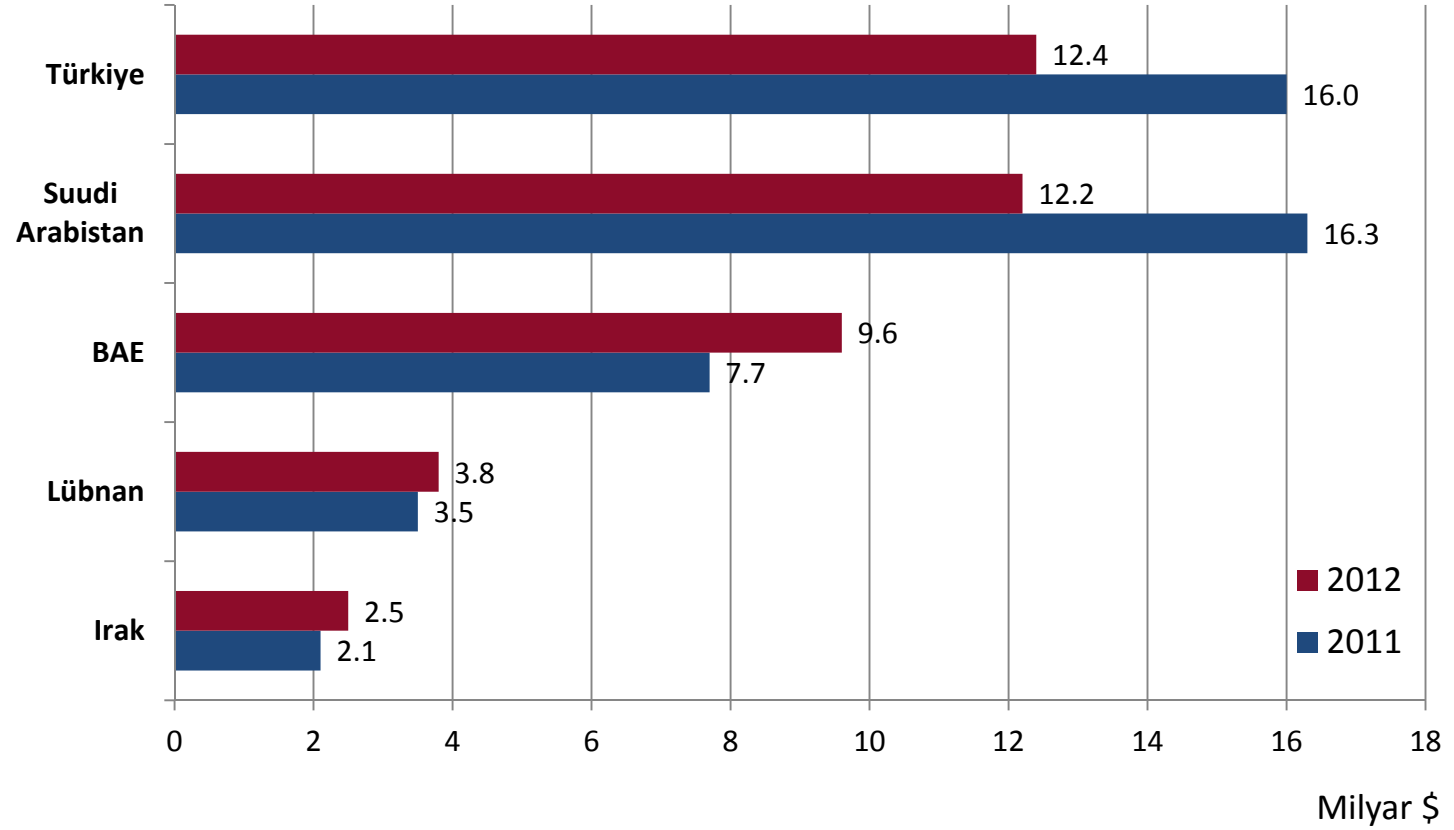
Gelişmiş bölgelerin doğrudan yatırımlardan aldığı pay azalırken, gelişmekte olan bölgelerin payı artmaktadır

(%)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Avrupa	43,7	45,5	31,8	33,3	27,2	27,9	20,4
Kuzey Amerika	20,3	16,7	20,3	13,8	16,9	17,6	15,8
Afrika	2,5	2,6	3,2	4,4	3,3	2,8	3,7
Asya	19,9	17,7	21,2	26,3	29,3	27,8	30,1
Doğu ve G.Doğu Asya	13,4	12,0	13,2	17,2	22,5	22,0	24,1
Batı Asya	4,6	4,0	5,1	5,5	4,4	3,2	3,5
Latin Amerika ve Karayipler	6,7	8,7	11,7	12,5	14,3	14,2	18,1
Okyanusya	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2
G.DoğuAvrupa	0,7	0,6	0,7	0,7	0,3	0,4	0,3
BDT	3,0	3,9	6,0	5,3	5,3	5,5	6,1

BATI ASYA ÜLKELERİ

Batı Asya ülkelerine yatırımlar dört yıldır düşüştür. Türkiye rapor kategorilerine göre yer aldığı bu bölgede 2006 yılından bu yana 1. sırada olan S.Arabistan'ı bu yıl geride bırakarak 2012 yılında 1. sırada yer almıştır.

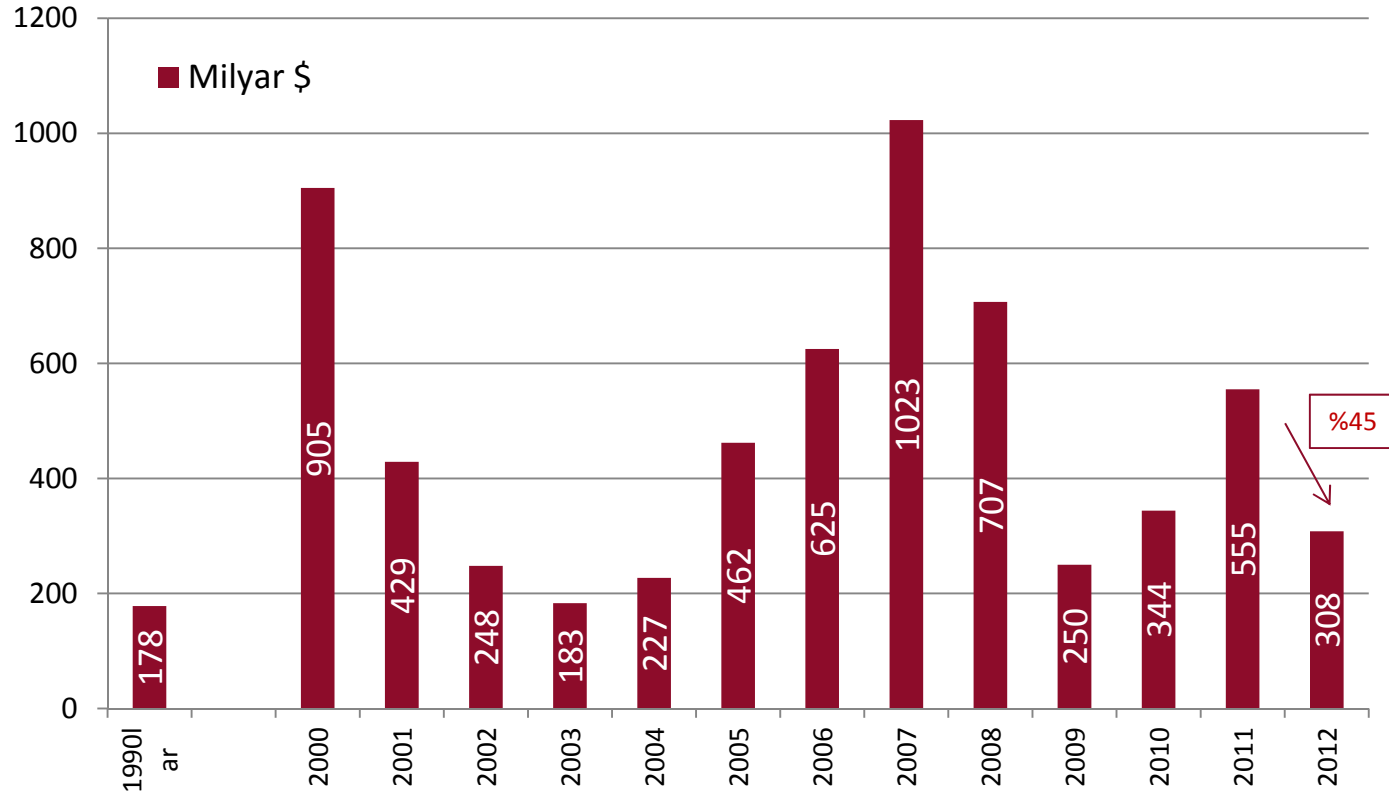
Batı Asya Ülkeleri - En Fazla UDY Çeken İlk 5 Ülke

SINIR-ÖTESİ BİRLEŞME VE SATINALMALAR

Sınır-Ötesi Birleşme ve Satınalmalar (2000-2012)

Dünyada uluslararası birleşme ve satınalma işlemlerinin toplam değeri, 2012 yılında bir önceki yıla göre %45 azalarak 308 milyar dolara yükseldi.

SINIR-ÖTESİ BİRLEŞME VE SATINALMALAR

2012 yılında global olarak 3 milyar dolar ve üzerinde değere sahip 47 adet uluslararası birleşme ve satınalma işlemi gerçekleşti.

2012 Yılı'nın Başlıca* Sınır-Ötesi B&S Anlaşmaları

	Satın Alınan Şirket	Ülkesi	Satın Alan Şirket	Ülkesi	Sektör	Değer (Milyar \$)
1	Int. Power PLC	İngiltere	Electrabel	Belçika	Enerji	12,9
2	Pfizer Nutrition	ABD	Nestle SA	İsviçre	Gıda	11,9
3	Cooper Industries PLC	İrlanda	Eaton Corp	ABD	Enerji	11,5
4	ING Direct USA	ABD	Capital One Financial Corp	ABD	Finance	8,9
5	Tyco Int. Ltd.	ABD	Yatırımcı Grubu	ABD	Güvenlik Sistemleri	8,3
6	Alliance Boots GmbH	İsviçre	Walgreen Co	İngiltere	Eczacılık	6,7
7	Cequel Comm. LLC	ABD	Yatırımcı Grubu	Kanada	İletişim	6,6
8	Viterra Inc	Kanada	Glencore Int. PLC	İsviçre	Tarım	6,1
9	Actavis Group	İsviçre	Watson Pharma. Inc.	ABD	İlaç	6,0

* 6 milyar dolar ve üstü

SEKTÖREL GÖRÜNÜM

2012 yılında UDY'nin sektörel dağılımına baktığımızda, tüm ana sektörlerdeki yatırım miktarında düşüş görüyoruz.

Hizmet sektörünün payının hem greenfield yatırımlarda hem de B&S yolu ile yapılan yatırımlarda arttığını görüyoruz.

Uluslararası Doğrudan Yatırım Projelerinin Sektörel Dağılımı

	Miktar (Milyar \$)		Pay (%)		Değişim (%)
	2011	2012	2011	2012	2011-2012
Greenfield (Yeni)	914	612			
Ana Sektörler	76	25	8,3	4,1	-67,1
İmalat Sanayi	453	264	49,6	43,1	-41,7
Hizmetler	385	323	42,1	52,8	-16,1
B&S (Birleşme-Satınalma)	556	308			
Ana Sektörler	137	47	24,6	15,3	-65,7
İmalat Sanayi	205	137	36,9	44,5	-33,2
Hizmetler	214	124	38,5	40,3	-42,1

TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

2012 yılında Türkiye'nin dünya genelindeki uluslararası doğrudan yatırımlardan aldığı pay %0,9 olurken, 169 gelişmekte olan ülke toplamında ise payı %1,6 olmuştur.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri ve Uluslararası Doğrudan Yatırımlardan Aldığı Pay

Yıl	Giriş (Milyar \$)	Dünya toplamındaki pay (%)	Gelişmekte olan ülkeler toplamındaki pay (%)	Sıralama
2012	12,4	0,9	1,6	24
2011	15,9	1,0	2,0	26
2010	9,1	0,7	1,4	29
2009	8,4	0,7	1,4	30
2008	19,5	1,1	2,5	20
2007	22,0	1,1	3,3	25
2006	20,2	1,4	4,2	17
2005	10,0	1,0	2,8	23
2004	2,8	0,4	0,9	38
2003	1,7	0,3	0,8	53
2002	1,1	0,2	0,6	53
2001	3,4	0,4	1,5	38
2000	1,0	0,1	0,4	53
1990lar	0,8	0,2	0,6	-
1980ler	0,2	0,2	0,8	-

TÜRKİYE'DE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR

2012 yılı itibari ile Türkiye'de uluslararası doğrudan yatırım stoğu GSYİH'nın % 23'ü kadardır. Uluslararası doğrudan yatırımların toplam sabit sermaye yatırımlarındaki payı ise % 7,6 olmuştur.

Türkiye'de Uluslararası Doğrudan Yatırımların Milli Gelir ve Sabit Sermaye Yatırımlarındaki Payı

Yıl	Stok / GSYİH (%)	Gelişmekte Olan Ülkelerde Stok/ GSYİH (%)	UDY Girişi / Brüt Sabit Sermaye (%)	Gelişmekte Olan Ülkelerde UDY Girişi / Brüt Sabit Sermaye (%)
2012	22,9	30,4	7,6	9,0
2011	18,1	28,6	9,5	10,1
2010	25,6	31,2	6,5	10,2
2009	23,4	29,7	8,1	10,2
2008	11,0	24,6	13,4	13,4
2005-2007*	6,6	14,4	14,6	13,3
2000	7,2	25,0	1,8	15,9
1990	5,6	13,6	2,0	4,0
1980	9,4	11,5	0,2	1,2

*kriz öncesi ortalama

GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLER

- Küresel uluslararası doğrudan yatırımlar 2011 yılında gerçekleşen 1,65 trilyon \$ ile kriz öncesi dönemi ortalaması olan 1,4 trilyon \$ seviyesini ilk defa aşmıştı. 2012 yılında ise %18 düşerek 1,35 trilyon \$ olan bu ortalamanın tekrar az da olsa altına düştü.
- 2013 yılında da 2012 yılına benzer şekilde azami 1,45 trilyon \$ beklenti mevcuttur.
- Bununla birlikte orta vadeye yönelik beklentiler iyimserdir. 2014 yılı için 1,6 trilyon \$ ve 2015 yılı için ise 1,8 trilyon \$ beklenti söz konusudur.
- Bu durumda 2007 yılındaki 2 trilyon \$ seviyesine ulaşılması ise ancak 2015 sonrasında mümkün olabilecektir.

*İlginiz için
teşekkür ederiz.*

Uluslararası Yatırımcılar Derneği

www.yased.org.tr

UNCTAD Dünya Yatırım Raporu

www.unctad.org/wir